

Тема: Складання "Положення про змагання".

Основним керівним документом як для учасників змагань, так і для його організаторів є "Положення про змагання або зліт". Розробка його потребує залучення кваліфікованих туристів, які мають досвід організації та проведення масових туристських заходів. Положення надсилається організаціям, що беруть участь у змаганнях, не пізніше ніж за місяць до їх початку.

Згідно з Правилами, Положення може містити до 10 розділів. Залежно від масштабу змагань, кількість розділів може бути скорочено. Розглянемо короткі пояснення до кожного розділу.

1. Мета і завдання. В розділі визначаються основні завдання змагань. Вони можуть бути, наприклад, такі: перевірка і поліпшення рівня технічної тактичної майстерності туристів, визначення сильніших команд, пропаганда туризму тощо.

2. Час і місце проведення. Надаються конкретні час і місце змагань, час заїзду команд, рекомендації до під'їзду до місця змагань.

3. Керівництво підготовкою і проведенням. В розділі повідомляється, що підготовкою змагань керує оргкомітет, а проведенням - Головна суддівська колегія (ГСК), які затвердженні закладом, що проводить змагання. В додатках до Положення надається склад оргкомітету і ГСК.

4. Учасники. В розділі перелічуються команди, що беруть участь у змаганнях, надається їх склад, кількість чоловіків і жінок у команді (можливі варіанти: 2+2; 3+1; 3+2; 4+1; 4+2). При необхідності повідомляється про включення до складу команди одного чи двох суддів. Також надаються вимоги до віку учасників, їхнього туристського досвіду.

5. Програма, умови проведення змагань. Надається розклад основних заходів змагань: заїзд, робота мандатної комісії або секретаріату, відкриття змагань, час їх проведення, нагородження переможців, закриття змагань, від'їзд. Далі надається коротка характеристика дистанції – протяжність, кількість етапів, клас дистанції. Також вказується, час коли команди будуть ознайомлені з Умовами проведення змагань.

6. Фінансування. Вказуються основні положення, що закладені до розрахунку змагань, а також організації, що фінансують відрядження команд.

7. Порядок і час подання заявок, необхідна документація. Попередня заявка, що підтверджує участь команди у змаганнях, подається від 1,5 місяців до 2 тижнів до початку змагань, залежно від їх масштабу. Вказується час подання іменної заявки в мандатну комісію або секретаріат змагань. Перелічуються інші необхідні документи (медична довідка, учнівський (студентський) квиток або паспорт тощо).

8. Умови прийому учасників і спорядження. Надаються умови прийому, проживання і харчування учасників. Якщо змагання проходять у польових

умовах, вказуються спорядження для проживання і готування їжі (наприклад, готування на вогнищі або на примусі). Також перелічується спеціальне спорядження, яке необхідне команді для участі в змаганнях (наприклад, мотузка основна, допоміжна, карабіни, страхуючі системи, штурмовіки, рукавиці, аптечка, компас тощо).

9. Визначення результатів. Надається принцип визначення переможців змагань. Звичайно, переможець визначається додаванням місць, що були зайняті на окремих видах змагань (техніка пішохідного туризму, спортивне орієнтування, комбінований туристський маршрут). Визначення переможців на кожній дистанції проводиться згідно з Правилами та Умовами проведення змагань.

10. Нагородження переможців. Перелічують нагороди, наприклад, кубок, приз, вимпел, диплом тощо.

При проведенні змагань доцільно включати до програми кілька конкурсів, наприклад: на кращій бівуак, саморобне спорядження, туристську пісню, фотографії, в'язання туристських вузлів, розпалювання вогнища тощо. Конкурси бажано ввести до загального заліку результатів змагань, однак вони не повинні перевищувати 10-15% результатів спортивної програми. Для цього використовують спеціальні коефіцієнти.